Dit boek is een ode aan die unieke relatie. Aan de kat die aanvoelt, wanneer je verdrietig bent. Aan de hond die zonder angst in je ogen kijkt. Aan het paard dat jouw spanning weerspiegelt, en de vogel die trouw terugkeert naar jouw vensterbank. Maar ook aan het konijn, de geit, de rat, het reptiel – aan alle wezens die, groot of klein, deel worden van ons leven en onze verhalen.
In dit boek komen mensen aan het woord die een bijzondere band hebben met een dier: troostende vriendschappen, helende ontmoetingen, stille rituelen. We onderzoeken hoe dieren bijdragen aan ons welzijn, onze ontwikkeling en ons zelfbeeld – van kinderjaren tot rouw, van therapie tot zingeving. Het is geen boek over dieren als bezit of nut. Het is een boek over verwantschap. Misschien hebben we geen taal nodig om elkaar te verstaan. Misschien is aanraking, nabijheid of simpelweg samen zijn al genoeg. Want wie ooit echt contact had met een dier, weet: sommige banden zijn niet te beschrijven, alleen te voelen.
Dieren vervullen verschillende rollen in ons leven. Huisdieren bieden onvoorwaardelijke genegenheid. Dit helpt veel mensen eenzaamheid te verminderen en draagt bij aan psychisch welzijn. Dieren aaien of spelen met dieren stimuleert het gelukshormoon, verlaagt de bloeddruk en bevordert ontspanning. Meer dan drieënnegentig procent van de Nederlanders gelooft dat huisdieren een positief effect hebben op eenzaamheid en mentale en fysieke gezondheid van de mens. Ze zijn fijn gezelschap.
Dieren worden gebruikt in therapie. In Nederland worden honden, katten, paarden, cavia's en vogels ingezet binnen diergondersteunde therapie voor uiteenlopende doelgroepen, van kinderen met autisme tot ouderen met dementie. Bij ouderen in verpleeghuizen helpen dierenbezoekprojecten bij het stimuleren van sociale interactie en herinneringen. Hulphonden ondersteunen mensen met lichamelijke of psychische aandoeningen, van mobiliteitsproblemen tot autismespectrumstoornissen Ook paarden worden ingezet bij fysieke, emotionele en psychologische ondersteuning van trauma's, hechtingsproblemen en leer- of gedragsproblemen.
Daarnaast worden huisdieren vaak gezien als volwaardig gezinslid of vriend en stimuleren zij fysieke activiteit zoals wandelen met de hond en de verzorging, wat bijdraagt aan structuur in het dagelijks leven.

Hoe zijn dieren verweven in ons leven?
Dieren zijn overal: in onze huizen, op ons bord, in onze verhalen, in onze morele keuzes en in de natuur om ons heen. Ze vormen een onmisbare spiegel van de mensheid – en hoe wij met dieren omgaan, zegt vaak ook iets over hoe wij naar onszelf kijken. Hierboven gaf ik al de emotionele en sociale rol van huisdieren aan. Ze zijn gezelschap, troost, geven structuur, verminderen stress en eenzaamheid en zijn vaak een gezinslid.
Dieren spelen ook een belangrijke rol in cultuur en religie. Zoals bijvoorbeeld de draak in de Chinese cultuur, de heilige koe in het Hindoeïsme, de symboliek van

dieren in fabels en mythen en de eigenschappen die ze toebedeeld krijgen in deze verhalen. In veel oude beschavingen worden/werden dieren als goden of heilige wezens vereerd. Dieren weerspiegelen vaak menselijke eigenschappen in verhalen en zijn vaak hoofdpersonen in kinderboeken en sprookjes.
Economisch spelen dieren een rol in de voedselproductie. Dieren vormen de basis van veel agrarische economieën. Ethiek en duurzaamheid spelen hierin een steeds groter wordende rol: dierenrechten, veganisme, dierenwelzijnsorganisaties, Partij van de Dieren.
In gezondheid en wetenschap worden dieren gebruikt als proefdieren om medicatie en gedrag te testen. Dieren helpen ons ziektes te begrijpen en te behandelen. Er zijn zelfs honden die ziektes kunnen detecteren zoals kanker. Therapiedieren zoals hulphonden verbeteren de levenskwaliteit van mensen met een beperking.

Dieren houden ecosystemen in de natuur in balans. Biodiversiteit is belangrijk voor het voortbestaan van het leven op aarde. Denk bijvoorbeeld aan de bijen en hun rol in de natuur.
Dieren leren ons over de wereld en hun en onze plek daarin. Educatie en bewustwording zijn belangrijke aspecten. Biologielessen op school, de fokprogramma's van dierentuinen, natuurfilms, natuurhistorische musea leren ons allemaal over het leven van de natuur, die dieren en onszelf.

Wat betekenen dieren voor mij?

Mijn overgrootvader bracht melk rond met een hondenkar. Het is één van de oudste en dierbaarste foto's uit mijn stamboom. De hond als werker.

Foto: Ansje Visser, mijn overgrootvader Johannes Voorend

Zolang ik me kan herinneren, heb ik een band met dieren. Eén van mijn eerste woorden was *wawaboe*. Daarmee bedoelde ik een koe, maar voor mij leek een koe op een grote hond die dus *wafwaf* en *boe* zei. Mijn moeder stond vaak doodsangsten uit, wanneer ik als peuter op elke hond afstapte die ik tegenkwam.
Als kind wilde ik graag een hond, maar ik woonde op een binnenvaartschip en ging vanaf mijn zevende jaar naar een schippersinternaat. De hond is er toen niet gekomen. Wel had ik een goede band met de hond van een bevriende schipper. In de vakanties zorgde ik soms voor hem. Als kind had ik ook een cavia, die regelmatig meereisde van het internaat naar het schip. Hij heette Cooper, genoemd naar rockzanger Alice Cooper. Daarnaast had ik twee parkieten, Sandra en Andres, vernoemd naar het zangduo, en een vis genaamd Flipper. Ik keek graag naar televisieseries met dieren in de hoofdrol, zoals *Daktari*, *Flipper*, *Lassie* en *Black Beauty*.
Toen we later aan de wal woonden, ik was toen veertien jaar, wilde ik graag een kat. Mijn ouders vonden dat ik daar maar mee moest wachten tot ik groot was. Intussen zorgde ik voor buurkat Beertje. De gewenste hond en kat kwamen er ook toen ik groot was. Toen ik alleen woonde, had ik twee katten en later kwamen daar, toen ik een gezin had, een hond, muizen, ratten, vogels, een cavia, vissen en